

Skřítkové ve Zvonkové zemi

Renata Petříčková & Michal Vaněček
Ilustroval Ondřej Zahradníček

JAK SE VYDALI NA CESTU

aková cesta za sluníčkem je dlouhá a předaleká. Když navíc všichni poctivě šlapou krůček za krůčkem až

z Kutné Hory, tak kdo-

ví, kde může být těm našim hrdinům konec. To se totiž před časem, kdy kutnohorské stráně opustil poslední sníh, vydalo pár permoníků na cestu. Jeden permoník snad lepší než druhý, jen počkejte, až je poznáte... Permoníci, to jsou takoví skřítkové, kteří žijí pod zemí, v dolech. Jejich úkolem je strážit stříbro, ale zároveň pomáhat horníkům s jeho kutáním. Také trestají neplechu a zlo. A právě několik permoníků se rozhodlo cestovat jednoho jarního dne do Zvonkové země. Šel s nimi taky stařeček Kleofáš, který ve Zvonkové zemi už jednou byl a o Zvonkové zemi jim vyprávěl. Říkal, jak je ve Zvonkové zemi krásně, že tam vládne jen dobro a láska a snad že by se dalo něco z toho přinést do světa lidí a permoníků. A tohle stařeček vyprávěl permoníkovi

Kopejtkovi a víle Malvíně a ti dva právě přišli s nápadem jít do Zvonkové země.

A tak šel permoník Kopejtko, křehké víly a šel s nimi také dráček Dešťáček, který utekl z chrámu svaté Barbory, kde do té doby pracoval jako chrlič, takže tam je dodnes po něm díra a dešť crčí na zeď... Dráček si usmyslel, že najde ve Zvonkové zemi jantarového dráčka. Kdoví, jak si ho vlastně vymyslel. A že si bude s tím jantarovým dráčkem hrát a vezme si ho s sebou domů, do Kutné Hory na chrám svaté Barbory.

Šel i jeden otrhaný čert, kterého potkali po cestě. A ještě několik poníčků, kteří při té daleké cestě vezou unavené, bolavé nohy permoníků, když už se jim nechce jít. A vezou také hrnce, kotlíky, krumpáče, sušené borůvky a lektvary, protože kdoví, co všechno se může po cestě hodit.

Poslední sněženky už se choulí v zelené trávě, první žluté hlavičky pampelišek se dívají do sluníčka a vy se možná ptáte, jestli už ti všichni do Zvonkové země došli. Kdepak! To je daleká cesta. Už jsou za Kutnými Horami, za dalšími horami a za jednou řekou a... Podívejte, já je vidím!

A slyším! Táhle jsou!

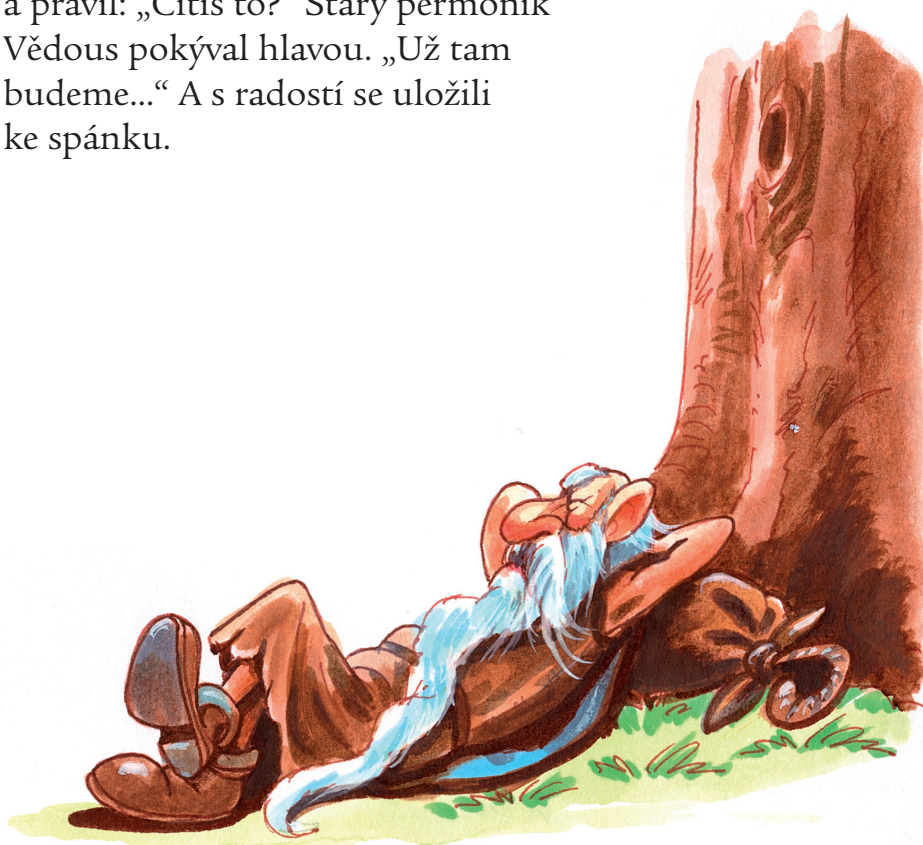
„... a ten jantarový drak si se mnou bude hrát a až budeme zpátky doma na Barboře, tak bude svítit jako to nejjasnější sluníčko, a pan farář mi to jistě dovolí, protože to on by jinak...“

„Mlč už!“ přerušil ten pisklavý dračí hlásek permoník Bručoun, který šel vedle něj. „To je pořád s drakem, jako by nebylo sluníčka už dost!“ Vzhlédl k obloze, kde sálalo jarní slunce. „Už aby byla zase zima a mraky, tohle je hrůza,“ utřel si Bručoun upoceně čelo a zakrabatil se.

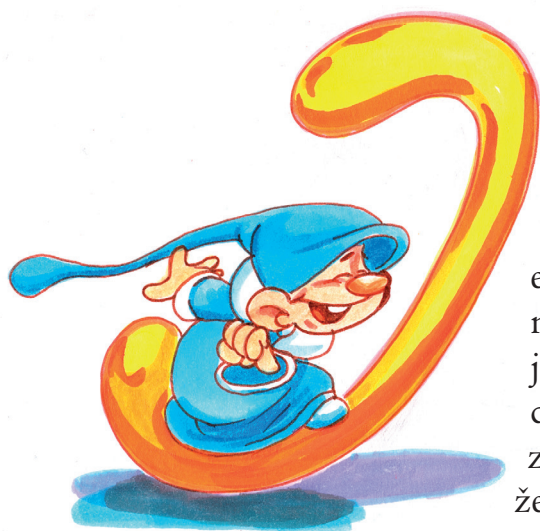
„Já jsem prostě dešťový drak a chci ve Zvonkové zemi najít sluníčkového draka...“, umanul si dráček Dešťáček

a popolétl trochu kupředu, kde se za povozem s kotlíky a pánvičkami lopotila permonice Houstička. Ta ho jistě vyslechne. Když jí začal znovu povídat o tom, jak moc touží být kamarádem sluníčkového jantarového draka, Houstička se usmála a podrbala ho po hlavě, ačkoliv tohle dračí přání slyšela už po padesáté páté. Nebo počkejte – ne, tak teď to bylo po padesáté šesté.

A když se jarní sluníčko schylovalo k západu, ustlali si všichni uprostřed rozverně kvetoucí pampeliškové louky a Tlapička se podíval na Vědouse a pravil: „Cítíš to?“ Starý permoník Vědous pokýval hlavou. „Už tam budeme...“ A s radostí se uložili ke spánku.

JAK SE VĚDOUS MÝLIL A JAK DOŠLI K ŘECE BEZNADĚJE

enže Vědous i Tlapička se mýlili. Do Zvonkové země je cesta daleká, a i když už dlouhou dobu putovali z Hor Kutných, netušili, že je ještě čeká dlouhá cesta a mnohá dobrodružství.

Šli pomalu. Permoníci proto, že jsou maličcí a mají krátké nožičky, stařečkovi Kleofášovi zase jeho staré nohy už moc nesloužily. A tak se pomalu stávalo přání otcem myšlenky, že Zvonková země je blízko. Víly a dráček na tom byli o něco líp, protože si mohli tu a tam popoletět, ale nedělali to moc často, aby to nebylo ostatním nelétavým členům výpravy líto. Jenom čert si občas brblal, když ho noha a kopyto už z té štrapáce bolely, že celá ta výprava je horší než peklo.

Ráno se všichni probudili svěží a veselí, vykročili přes les a doufali, že za ním už bude Zvonková země. Jenže ouha! Vyšli z lesa a spatřili širokou černou řeku plnou bahna. Kolem řeky byla vyprahlá zem a jenom pustina. Po skalách, které tu a tam lemovaly řeku, jako by stékaly pramínky slz a občas se mezi skalami ozvěnou rozlehlo zoufalé pukání kamenů.

Permoníci i jejich přátelé oněmli překvapením. Tohle snad nemůže být Zvonková země! Ani Vědous si v tuto chvíli nevěděl rady. Oči všech spočinuly na starém Kleofášovi.

„To je Země smutku,“ vážně pokýval hlavou Kleofáš, „tu zem lemuje řeka Beznaděje. Občas tou zemí a pustinou musí projít každý, kdo touží po něčem krásném, kdo jde dlouho do Zvonkové země. Nesmíme se nechat odradit a tou zemí musíme projít. Nejdříve se musíme dostat přes řeku.“

„Ale jak to uděláme?“ lomila rukama Houstička při pohledu na tu černou hlubinu, „a jak tam dostaneme vozíky a poníky?“

„V čem je problém?“ zajímal se nechápavě dráček.

„U tebe v ničem,“ zamumlal polohlasně Tlapička, „ty si to přeletíš.“ Chtěl ještě dodat, že u draka nastane problém, až před ním bude úkol, kdy je potřeba myslet, ale raději si to nechal pro sebe. Každý nemůže umět všechno. Chvíli pozovali, jak se v zátočinách řeky převaluje bahno a jak ta líná černá řeka občas ponuře a bahenně bublá.

Bručoun se zaposlouchal do toho temného bublání a pravil: „No konečně rozumný názor.“ Lehce se usmál. „Ta řeka má pravdu.“

Vědous se na něj zvědavě zadíval a všem bylo divné, že Bručoun řece rozumí. Bodejť by ne, však byli oba nabručení a nespokojení. Vědous se tedy zeptal, co řeka povídá, a Bručoun odpověděl, že si snad stěžuje na to, že její bahno

**„Nejdříve se musíme dostat přes řeku,“
pokýval hlavou Kleofáš.**

je moc těžké a už má břehy celé bolavé a otláčené od toho věčného převalování a bublání. Nebylo divu, protože celý ten břeh řeky byl umolousaný a různě se kroutil, jak mu bylo nepohodlné, a černé mraky se vznášely nad řekou v ošklivých studených chuchvalcích. V takovém studivém podnebí by jednoho taky bolel hřbet. Starý Vědous a víly se dívali s obavami na neradostnou řeku.

„Nevrátíme se raději?“ zeptala se smutně víla Malvína.

Kleofáš se zamyslel. „Tahle výprava asi nebude snadná,“ pokýval hlavou. „Nevím, zda si taková stvoření, jako jsou víly, mohou troufnout na tak nebezpečnou cestu.“

„Já sám nevím, jestli na to budu stačit,“ ozval se po chvíli starý permoník Vědous.

A tak si sedli a chvíli rokovali. Nakonec se dohodli, že starý Vědous a víly se vrátí s dvěma poníčky domů. Permoník Kopejtko chvíli váhal, ale pak pravil, že nemůže nechat Malvínu samotnou a že je tedy doprovodí domů, aby se jim po cestě nic nestalo.

Bručoun se k nim přidal, že bručet může i doma a že ho ta nehostinná krajina vůbec nevábí a že myslel, že cesta bude snazší.

A tak se rozloučili, a Kleofáš, Tlapička, Houstička, čert a dráček Dešťáček osaměli u řeky Beznaděje s několika poníčky, kteří nesli náklad.

„Kleofáši,“ napadlo najednou Tlapičku, „proč ses vlastně tehdy ze Zvonkové země vrátil zpět?“

Kleofáš se zamyslel. „Asi nadešel čas, abych vám vyjevil celou pravdu,“ začal vyprávět pro chvíle přemýšlení. „Kdysi dávno jsem odešel do Zvonkové země. Hledal jsem lásku, klid a porozumění. Hledal jsem to tajemství, o kterém jsem jenom slýchal. A to tajemství jsou Mrňouskové a jejich časodějné kuličky.“

„Časodějné kuličky?“ divil se Tlapička.

„Ano,“ pokýval hlavou Kleofáš, „Mrňouskové jsou takoví malí tvorečkové. Z pylu zvonečků zvláštní rostliny uplácávají kuličky, které dávají lidem a všem tvorům schopnost věnovat čas dobru a lásce. A ubírají jim čas na věci špatné a nekalé.“

„Ale proč jsi z té země tedy odešel?“ nechápal pořád Kleofáš.

„Víte, tenkrát ještě ve Zvonkové zemi žili i lidé, spolu s jinými zvonkovými tvory. Jenže některým bylo málo to, co měli

ve Zvonkové zemi volně ke své potřebě. Přišli zvenku, někde zdaleka, a začali sbírat ve velkém pyl z těch zvonečků a že jej budou prodávat. A to se nelíbilo Mrňouskům. Stáhli se někam do podzemí a zvonky začaly vadnout, protože Mrňouskové byli právě ti, kdo se o ty čarovné zvonky pilně starali. A tak skončily časodějné kuličky. A zvonkoví tvorové se dohodli, že lidi ze své země vyženou. A tak jsem musel opustit Zvonkovou zemi i já.“

Stařeček posmutněl a dodal: „Doufal jsem, že s vaší pomocí, tvorů dobrých a upřímných, se mi podaří Zvonkové zemi opět pomoci a vrátit jí kouzlo dobra a lásky. Proto jsem tenkrát v té krčmě začal permoníku Kopejtkovi vyprávět o Zvonkové zemi. Sám bych to už nesvedl.“

Tlapička se zamyslel. „Inu, to se tedy nedá nic dělat, pomůžeme ti vrátit Zvonkovou zemi jejímu poslání,“ rozhodl.

Ale pořád stáli u té řeky, která černě bublala, a nevěděli, jak ji přejít.

JAK PŘIŠLI DO ZEMĚ SMUTKU

aha..., no dobrá,“ za-
smála se Houstička
a odehnala rukou
jeden dotěrný černý
mrak, „tak jim tam ho-
díme trochu našeho chlebo-

vého kvásku, ten bublá a skáče jedna radost, a hned se bude
řeka hýbat sama! Břehům se uleví.“

Houstička hodila trošku kvásku do řeky, ta se hned roz-
bublala úplně sama a po chvíli ulehčeně vydechla, jak ji
přestaly bolet břehy. Kvásku bylo úplně jedno, jestli dovádí
v chlebovém těstě nebo v řece Beznaděje, a to bylo dobře.
Za odměnu se řeka rozestoupila a nechala celou výpravu
přejít do Zvonkové země. Jen hrozivé vlny černého bahna,
tvořící ten milosrdný tunel, nedělaly dobře dráčkovi, a tak
si raději popoletěl nad hladinou, přece jen, co kdyby se ty
příšerné vlny zase zavřely?

„Je před vámi ještě dlouhá cesta, tak hodně štěstíííí...“, zabublal za nimi bahenní hlas řeky. Řeka Beznaděje si na chvíli připadala šťastná.

Za našimi přáteli se řeka zase tiše zavřela. Když se na druhém břehu otočili, ani nevěřili tomu, že ten kvásek nadělal v řece takové divy. Ale kam teď dál? Ptali se jeden druhého.

„Musíme přes les smutku,“ pokynul Kleofáš k husté černé hradbě stromů tyčící se na obzoru za vyprahlým kusem země, který se táhl od bahnité řeky až k lesu.

„A my mysleli, že už budeme ve Zvonkové zemi,“ smutně hartusili permoníci a i čert se k nim se souhlasným brbláním přidal.

„Doufám, že v lese bude aspoň studánka,“ povzdechla si Houstička, „mám už pěknou žízeň a voda z této řeky se nedá pít, páchne bahnem.“

Protože žízeň měli všichni, vydali se přes planinu plnou písku k lesu. Šlo se jim pomalu a ztěžka, ale nakonec přece jen došlápli na stíny prvních stromů. A opravdu, hned na kraji lesa, na malé mýtině, spatřili studánku. Jenže co to? U studánky někdo sedí. Sedí a pláče. To stvoření vypadalo jako malá víla. Chvíli všichni vílu jen zpovzdálí pozorovali, ale pak jim to nedalo a vyslali Houstičku, aby zjistila, proč ta malá bytůstka pláče. Houstička tiše obešla studánku a usedla vedle víly. Víla jako by ji vůbec neviděla, jen plakala a plakala.

„Ahoj, já jsem Houstička, jsem z Kutné Hory,“ pravila permonice způsobně, „pročpak pláčeš?“

Uplakaná víla si pěstičkami setřela slzy s očí a kuňkla: „Mně říkají Smutněnka a musím tady sedět u studánky a usedavě plakat.“

„Proč tu musíš sedět a plakat?“ vykulila zvědavě oči Houstička.

„Protože jsme v Zemi smutku,“ odvětila víla Smutněnka, „tady všichni jen beznadějně smutníme, protože nic nemá přece žádný smysl.“

„A kdo ti to nakázal, že máš být smutná a plakat?“ zeptala se Houstička.

„Kdo?“ zvedla k ní Smutněnka smutné oči. Chvíli váhala, a pak pokrčila rameny: „Nevím...“

Dráček Dešťáček už měl tak velkou žízeň, že se napil z té studánky dřív, než ho stačil Tlapička varovat. Pít slzy smutné víly, to nemůže dobře dopadnout. A tak zatímco Smutněnka přemýšlela nad tou nenadálou a pro ni nepochopitelnou otázkou, kdože jí nakázal být smutná, dráček Dešťáček

si otřel tlamičku packou a vzdychl: „Ach jo, to je mi nějak...“, zakoulel očima, „smutno?“

„To je ale trumbera!“ spráskla ruce Houstička a podívala se na Kleofáše. Ten už měl pročtenou celou kouzelnou Vědousovu knihu, a tak neváhal a došel do povozu pro fialovou lahvičku. *Protijed proti smutku*, stálo na lahvičce. Dešťáček začal fňukat, pobrekávat a nakonec spustil stavidla svého smutku, protože on přece tak touží po jantarovém kamarádovi a v tomhle nehostinném kraji ho jistě nenajde a domů je daleko a bééé a búúú..., no prostě hrůza. Smutněnka se k němu přidala a tu náhle povídá: „Jantarový drak? O tom mi povídala babička, ten, co září jako sluníčko?“ Drak pro slzy ani neviděl a tak jen přikývl.

Studánka se začala nebezpečně naplňovat až po okraj. A kdyby taková smutná studánka přetekla, bylo by to jistě nemilé a kdoví, co by se mohlo stát. Navíc dračí slzy! Co ty by mohly napáchat neplechy! Kleofáš dal loknout drakovi z fialové lahvičky a Smutněnce také a hned bylo po slzách. „Já vlastně nevím, kdo mi řekl, abych byla smutná. Tak nějak... to samo..., ale já nechci být smutná,“ otrásla se víla, vstala a natřepala si zmačkanou sukýnku. To víte, jak se dlouho klečí a sedí u studánky, tak se otlačí kolena a i sukýnka se pomačká.

A tak se naši přátelé s rozveselenou vílou rozloučili a vydali se na další cestu. Netrvalo dlouho a od studánky se dostali ke skále, ve které byla obrovská puklina, a z té pukliny se ozývalo zoufalé sténání. Bylo to děsivé! Bylo slyšet zvuky, že i čert se bál strčit dovnitř hlavu. Radili se, kdo půjde dovnitř. Nakonec se rozhodli, že se tam vydá Kleofáš s Tlapičkou. Zapálili louč a opatrně nakoukli do jeskyně. Ostatní zpovzdálí pozorovali, co se bude dít.